

Primjer suradnje organizacije civilnog društva i institucija u lokalnoj zajednici

Prikaz slučaja

- Cilj ovog izlaganja, koji u središte stavlja problem siromaštva i socijalne isključenosti starijih osoba, jest ukazivanje na nužnost razvijanja suradnje između organizacija civilnog društva i nadležnih institucija u lokalnoj zajednici.
- Kroz prikaz slučaja pokazat ćemo primjer dobre prakse zbrinjavanja životno ugrožene starije osobe s niskim socioekonomskim statusom.
- Osoba starije životne dobi bez zakonskog obveznika uzdržavanja, sa nedostatnim sredstvima za podmirivanje troškova smještaja u Domu za starije i nemoćne te lošeg zdravstvenog statusa našla se u stanju potrebe za tužom pomoći i njegom.

OSOBNNA ANAMNEZA

- M. T. rođen je 07.10.1947. godine u Zagrebu, od oca pok. Martina i majke pok. Ike. Otac mu je po zanimanju bio željezničar a majka kućanica. Imao je jednog brata, I.T., rođenog 1945. godine, a koji je poginuo 1989. godine u prometnoj nesreći. Nikada se nije ženio i nema djecu.
- Obitelj Topić je živjela u vlastitom stanu u Zagrebu, Maksimir, do 2006. godine.
- Nakon smrti majke M. T. zajedno sa svoja dva nećaka, T.T. i D.T.
- D. T. nasljeđuje predmetni stan. M.T u ½, a nećaci u drugoj ½. Sa nećacima je imao usmeni dogovor da prodaju stan te da od tako dobivenog novca M.T. kupi manji stan, a da od ostatka novca „živi“.

- Prema tom dogovoru, nakon njegove smrti, nećaci bi naslijedili njegov novi stan
- Nećak, T. T. nije se držao takvog dogovora, krivotvorio mu je bankovnu karticu te je podigao sav novac koji je preostao nakon prodaje stana i nakon što je M.T. kupio stan na adresi Zagreb, Vinkova ulica 4.
- Injenicu da mu je nestao novac prijavio je policiji, koja je na osnovu snimke iz Zagrebačke banke utvrdila da je novac podizao T.T.

- Općinsko državno odvjetništvo je svojim rješenjem, od 01.02.2008. godine, odbacilo kaznenu prijavu VIII. policijske postaje Zagreb protiv T. T. zbog počinjenja kaznenog djela iz čl. 217 st. 1 KZ – a na štetu strica.
- Budući da se radi o srođnicima po krvi u ravnoj liniji, te se primjenom čl. 237 KZ – a sudski postupak mora pokrenuti privatnom tužbom (što M.T. nikada nije učinio).
- M.T. je živio sam u tom stanu na adresi Zagreb, Vinka Jeruša 4. Stambene prilike su mu bile skromne, ali zadovoljavajuće. Stan se sastoji od jedne sobe i ostalih prostorija u ukupnoj površini od 24,78 m², njegov je vlasnik 1/1.

- M.T. je završio srednju Ekonomsko - komercijalnu školu u Zagrebu, radio je sedam godina u firmi Stanoinvest i sedamnaest godina u firmi Zagreb Color.
- Otkaz je dobio dana 30.06.1993. godine, zbog ste aja poduze a, te je do odlaska u starosnu mirovine bio nezaposlen i bez prihoda. Ukupno ima ostvareno 24,5 godine radnog staža. Nije služio vojsku.

- Sa šesnaest godina liječen je zbog TBC – a pluća, hospitaliziran je na Klinici za plućne bolesti Jordanovac.
- Od 2002. godine, zbog embolije, ne vidi na lijevo oko, a. centralis retine.
- Od 2000. godine ima hipertenziju.
- Ima govornu manu od rođenja.
- Od 2006. godine u ambulantnom je tretmanu kod psihijatra zbog depresije i psihoorganskih promjena.

- M.T. vještacen je (temeljem Zaključka tadašnjeg Centra za socijalnu skrb Zagreb, Ured Trnje) po Prvostupanjskom tijelu vještacenja osnovanom za područje centra za socijalnu skrb Zagreb.
- U Nalazu i mišljenju od 17.03.2008, ispisane su Dg.: Depresivni poremećaj F 32, Sy psychoorganicum F 07.9, Hypert. art. St. post emb. a. centralis retinae.
- Nije utvrđeno oštećenje zdravlja koju propisuje čl. 38. st. 2. Pravilnika te se ne utvrđuje postojanje prijeke potrebe stalne ili povremene pomoći i njege i njezin opseg.
- Ponovno vještacenje nije potrebno osim u slučaju medicinske indikacije.

- Pravo na pomoć za uzdržavanje priznato mu je rješenjem tadašnjeg Centra za socijalnu skrb Zagreb, Ured Trnje (od 03.03.2008. godine), a pravo mu je prestalo rješenjem Centra za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trnje (od 21.03.2013. godine).
- Rješenjem tadašnjeg Gradskog ureda za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje, Odjel za socijalnu skrb, Zagreb Nova cesta 1 (od 18.03.2008. godine), koristio je pravo na pomoć za podmirenje troškova stanovanja, u mjesečnom iznosu do 240,00 kuna.
- Korisnik je pomoći i njege u kući, dostave jednog obroka, od strane Doma za starije i nemoćne Trnje, Zagreb, Poljička 12.
- Navodi da u Trnju nema nikoga i da poznaje svega dvoje ljudi. U Maksimiru ima prijatelje s kojima je odrastao, njih pet. Rjeđe se vide, no i dalje se redovito susreću svaki tjedan.

OPIS PROBLEMA ZBOG KOJEG JE ZATRAŽENA INTERVENCIJA CENTRA ZA SOCIJALNU SKRB

- 29.04.2013. godine, pronađen je u svom stanu na podu u ležećem položaju iz kojeg se, nakon što je pao, nije mogao pridignuti.
- Pronađen je tako što su zaposlenici Doma za starije i nemoćne osobe Trnje, koji mu svakodnevno donose hranu, otvorili njegovo zapomaganje iza zaključanih vrata.
- O svemu su izvijestili Centar za socijalnu skrb Trnje. Vatrogasci su obili bravu (pozvani od strane policijskih službenika, koji su pozvani od strane Centra), te je nakon ulaska u stan ustanovljeno da je pao dana 26.04.2013. godine, što znači da je u tom položaju nepomično proveo puna tri dana.
- Njegovo desno rame bilo je mobilizirano, iz medicinske dokumentacije, pronađene na stolu, razvidno je da je također u petak ranije pao i ozlijedio nadlakticu i rame te mu je pružena pomoć u KBC-u, „Sestre Milosrdnice“ iz koje je otpušten isti dan. Navodi da je pao vani na stepenicama jer „mu se zamračilo“ i „oslabile su mu noge“.

- Nakon što ga je liječnica iz hitne medicinske pomoći pregledala na licu mjesta, prevezen je u Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trnje, te je iz Centra, po hitnom postupku, smješten u udomiteljsku obitelj L.I. U Sesvetama.
- Zbog potrebe žurnosti u postupanju bili smo slobodni kontaktirati spomenutu udomiteljicu koju smo upoznali sa zdravstvenim i socioekonomskim prilikama M.T., i koja je iskazala spremnost da ga prihvati na smještaj.
- Dana 29. travnja 2013. godine Mile Topić je zbog krizne situacije u kojoj se nalazio, temeljem usmene preporuke Tima za udomiteljstvo Centra za socijalnu skrb Zagreb, smješten u udomiteljsku obitelj. Timu za udomiteljstvo upućen je i pismeni zahtjev za davanje preporuke. Pravomoćnim (14.05.2013. godine) rješenjem Centra za socijalnu skrb Trnje (M.T. priznato je pravo na uslugu skrbi izvan vlastite obitelji – privremeni smještaj u udomiteljskoj obitelji L.I. U Sesvetama, počevši od 29.04.2013. godine, a najdulje mjesec dana u neprekidnom trajanju (hitno udomiteljstvo).

- Nakon što se oporavio, odbio je daljnji smještaj u udomiteljskoj obitelji ili domu.
- Nije htio provesti, od strane liječnika specijaliste, preporuku mu medicinsku rehabilitaciju.
- Ovoj Podružnici Centra za socijalnu skrb Zagreb se, dana 27. svibnja 2013., sa zahtjevom za priznavanje prava na doplatak za pomoć i njegu, obratio M.T.
- Zaključkom je upućen na vještačenje Prvostupanjskom tijelu vještačenja osnovanom za područje Centra za socijalnu skrb Zagreb, u svrhu utvrđivanja činjenica po članku 3. Pravilnika o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima, odnosno Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o sastavu i načinu rada tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima

- Dana 03.09.2013. godine Centar je zaprimio Nalaz i mišljenje Prvostupanjskog tijela vještačenja osnovanog za područje Centra za socijalnu skrb Zagreb:
- Ispisane su Dg: Depresivni poremećaj F 32, Sy psychoorganicum F 07.9, Hypertensio art. I 10, St. post emboliam et centralis retinae lat. sin. H 34, Amboliam oc. sin., Sy cervicale et LS M 53, M 54, Dislalia F 98. Nije utvrđeno postojanje težine oštećenja zdravlja u smislu čl. 38., st. 2. Pravilnika.
- Postoji prijemna potreba stalne pomoći i njege u smanjenom opsegu sukladno čl. 44. st. 2. u svezi st. 3. Pravilnika, ovisan je o pomoći druge osobe u aktivnostima zbrinjavanja, liječenja, kretanja izvan kuće, socijalnih kontakata, nabavke.
- Ponovno vještačenje potrebno je u lipnju 2014. s nalazima o liječenju, potrebno je uiniti psihijatrijsku obradu, internističko liječenje, kao i oftalmološko.

- Rješenjem centra za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trnje, priznato mu je pravo na nov anu potporu – doplatak za pomo i njegu, u smanjenom iznosu od 70 % osnovice, po evši od 27.05.2013. godine do 10.01.2014. godine, kada je prekinuto zbog smještaja korisnika. Rješenjem Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom koristi pravo na pomo od 200,00 kuna mjese no korisnicima osobne invalidnine i doplatka za pomo i njegu.
- Dana 24.09.2013. godine M.T. je ponovno pao u svom stanu, primljen je preko hitne pomo i u Klini ki bolni ki centar Sestre Milosrdnice, Zagreb, Vinogradska cesta 29. Prona en je tako što su zaposlenici (Tomislav Premuž, dipl. soc. radnik) Doma za starije i nemo ne osobe Trnje koji mu svakodnevno donose hranu uli njegovo zapomaganje iza zaklju anih vrata. O svemu su izvijestili Centar za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trnje. Vatrogasci su obili bravu (pozvani od strane policijskih službenika, koji su pozvani od strane Centra).

- Dana 30.09.2013. izvršena je operacija, implantirana mu je parcijalna endoproteza kuka. Ovdje je važno napomenuti da mu je na radiografiji pluća od 27.09.2013. godine u sklopu prijeoperacijske pripreme nađeno suspektno bronhopneumonino žarište. Iz bolnice je otpušten 14.10.2013. godine, odbija smještaj u udomiteljskoj obitelji.
- Slijedom svega naređeno ga bili smo mišljenja sam da je M.T. potrebno priznati pravo na skrb izvan vlastite obitelji, kao stalan smještaj, u Domu za starije i nemoćne osobe Trnje, Zagreb, Poljska 12.
- Rješenjem centra za socijalnu skrb Zagreb, Podružnica Trnje, M.T. priznaje se pravo na uslugu skrbi izvan vlastite obitelji – stalni smještaj u Domu za starije i nemoćne osobe Trnje, Zagreb, Poljska 12. Naređenim rješenjem određeno je da će troškove podmirivati korisnik svim svojim mirovinskim primanjima i imovinom, a odobrena mu je i pomoć za osobne potrebe (tzv. džeparac).

- Korisnik je upućen da može sklopiti Ugovor o doživotnom uzdržavanju sa Zakladom „Zajednički put“, Zagreb, Miljackina 42 a te na taj način osigurati podmiranje razlike između mirovine i pune cijene smještaja u domu.
- Dana 10.12.2013. godine M.T
- sklapa Ugovor o doživotnom uzdržavanju sa Zakladom Zajednički put.

ZAŠTO ZAKLADA ZAJEDNIČKI PUT?

- Skupština Grada Zagreba je, na inicijativu Matice umirovljenika Hrvatske, 2005. godine osnovala Zakladu Zajednički put. U travnju 2008. godine osigurani su zakonski preduvjeti za poštetak rada Zaklade.
- Zaklada Zajednički put promiče, u prvom redu, vrijednosti dobrotvornog darivanja, volonterstva i filantropije s idejom prikupljanja sredstava i njihova usmjeravanja u socijalne servise i kulturne programe, čiji je osnovni cilj poboljšanje kvalitete života osoba starije životne dobi u Zagrebu.
- Cilj Zaklade je i spriječiti zlorabu imovine starijih građana uz osiguravanje sigurnih životnih uvjeta u starijoj dobi.

- Stvaranjem trajne imovinske zalihe, Zaklada Zajednički put osigurava i organizira izvaninstitucionalne oblike skrbi starijim građanima u suradnji s organizacijama civilnog društva i ostalim partnerima.
- Organizira i odgovaraju u skrb za potrebe starije građane na taj način da sprječava zlouporabu imovine osoba starije životne dobi, osigurava i financira uslužne i socijalne servise kao i različite oblike skrbi, brigu o zdravlju, kulturnu i socijalnu skrb za potrebe osoba starije životne dobi te kroz izgradnju objekata za smještaj i stanovanje osoba starije životne dobi.

UGOVOR O DOŽIVOTNOM UZDRŽAVANJU

- Zakladu Zajedni ki put u listopadu 2013. godine kontaktira djelatnik CZSS Trnje kako bi se raspitao o mogućnostima zbrinjavanja korisnika M.T.
- Nakon niza sastanaka sa djelatnicima Doma, CZSS i sa samim korisnikom M.T., Upravni odbor Zaklade Zajedni ki put je, na osnovu prikupljenih činjenica, dana 22.11. 2013. donio odluku o sklapanju Ugovora o doživotnom uzdržavanju sa gospodinom M.T.
- Temeljem Ugovora o doživotnom uzdržavanju gospodin M.T. Zakladi Zajedni ki put ostavlja stan, a Zaklada se obvezuje skrbiti o njemu na način koji će zadovoljiti sve njegove potrebe – od obavljanja praktičnih radnji, preko pratnje na liječničke preglede i sl. No, do toga da Zaklada podmiruje razliku između mirovine i pune cijene smještaja u Domu te mu daje mjesečni džeparac i snosi dodatne troškove liječenja i njege. Smještaj u Dom za starije i nemoćne osobe Trnje realiziran je 10.01. 2014. godine.

ZAKLJUČAK

- Ovakvom otvorenom suradnjom između centra za socijalnu skrb i Zaklade Zajednički put korisniku je osigurana maksimalna skrb i zaštita njegovih materijalnih prava i interesa.
- Isto tako su zaštićeni interesi osnivača centra za socijalnu skrb, jer isti ne podmiruje razliku između mirovine korisnika i pune cijene smještaja, a korisniku je osigurana i pomoć za osobne potrebe.
- Korisnik je prihvatio smještaj i sklapanje ugovora kao najbolju opciju za njega, ima transparentnost i uvid u izvršavanje ugovornih obveza.
- Isto tako izbjegnuta je bilo kakva mogućnost manipulacije, koja je postala naša svakodnevnica, sa imovinom korisnika jer je postignuta maksimalna transparentnost i sinergija javne ustanove i nevladinog sektora.